

INFINITE FINANCIËEL B.V.

Meesters in bedrijfsvoering®
met verstand van onderwijs

Infinite Update - 13 december 2017

In deze laatste editie van Infinite Update in 2017 besteden we uitvoerig aandacht aan De Financiële Staat van het Onderwijs 2016, de belangrijke jaarlijkse publicatie van de inspectie in het kader van het toezicht op de financiële continuïteit van onderwijsinstellingen. Afgelopen week was de begroting van OCW in de Tweede Kamer aan de orde. We vatten voor uw enkele vragen en de erop gegeven antwoorden samen. Voor samenwerkingsverbanden passend onderwijs is er belangrijk nieuws over de aanpassing van de jaarrekening en het bestuursverslag.

Directie en medewerkers van Infinite Financieel wensen u goede feestdagen en een prettige kerstvakantie!

Agenda

- **Donderdag 25 januari 2018:** Leergang Controlling (thema: Management Financial Accounting) [lees meer](#)
- **Woensdag 31 januari 2018:** Bijeenkomst voor leden Ondersteuningsplanraden (CNV) [lees meer](#)
- **Donderdag 1 februari:** Netwerk Controllers po ([lees meer](#))
- **Woensdag 7 februari 2018:** Leergang Controlling (thema: Risicomanagement) [lees meer](#)
- **Donderdag 8 februari 2018:** Netwerk Controllers vo ([lees meer](#))
- **Donderdag 25 mei 2018:** Netwerk Controllers vo ([lees meer](#))
- **Donderdag 31 mei 2018:** Netwerk Controllers po ([lees meer](#))
- **Donderdag 20 september 2018:** Netwerk Controllers vo ([lees meer](#))
- **Donderdag 27 september 2018:** Netwerk Controllers po ([lees meer](#))
- **Donderdag 15 november 2018:** Netwerk Controllers po ([lees meer](#))

Algemeen

Onderwijsinspectie publiceert De Financiële Staat van het Onderwijs 2016 – 30 november 2017

haar voorwoord beschrijft inspecteur-generaal Monique Vogelzang de afweging die schoolbesturen keer op keer moeten maken tussen enerzijds gezond financieel beleid en anderzijds een maximale inzet van de middelen voor het onderwijs. Ze constateert dat het lastig is om eenmalig toegekende middelen zó in te zetten dat zij structureel effect hebben. Toch ziet de inspectie dat de besturen er de afgelopen jaren in zijn geslaagd om extra toegekende middelen in te zetten, in de geest van het beoogde doel.

Ook wordt benadrukt dat om een afgewogen financieel beleid te voeren, een goede toekomstplanning van belang is. Het gaat dan om de verbinding tussen strategisch beleid en financiële bedrijfsvoering. Die is de laatste jaren al wel verbeterd, maar kan zeker nog verder worden versterkt. Zo is het opvallend dat besturen vaak pessimistisch zijn in hun prognoses, waarna vervolgens overschotten ontstaan.

Enkele andere conclusies uit het rapport zijn:

- Voor de komende drie jaar verwachten de sectoren primair en voortgezet onderwijs in hun meerjarenbegrotingen een rentabiliteit die schommelt rond de nul. De feitelijke resultaten binnen de onderwijssectoren waren het afgelopen jaar veel positiever dan de voorspellingen van een jaar eerder. Alleen de hogescholen sloten in hun realisatie goed aan bij hun voorspelling.
- Het aantal instellingen dat de inspectie onder verscherpt financieel toezicht heeft geplaatst (24), is opnieuw minder dan het vorig jaar.
- In de jaarverslagen van 2016 ziet de inspectie een verdere verbetering van de continuïteitsparagrafen. Dat geldt in het bijzonder voor de onderbouwing en inhoud van de meerjarenbegrotingen. De verbinding van het instellingsbeleid met het financiële beleid zou op een aantal punten nog beter kunnen.
- De kwaliteit van de accountantsonderzoeken is de laatste jaren verbeterd. In de afgelopen vijf jaar zijn de accountantskosten die instellingen moeten maken voor de verplichte controles, niet gestegen. In het primair onderwijs is zelfs sprake van een substantiële daling van die kosten. De controles worden de laatste jaren steeds meer door kleinere accountantskantoren uitgevoerd.

Met de Financiële Staat van het Onderwijs 2016 wil de inspectie een bijdrage leveren aan het gesprek over de financiële aspecten van het onderwijs. De hoop is dat het rapport besturen van scholen en samenwerkingsverbanden aanzet om open te zijn over hun financiële situatie en de keuzes die ze maken. En dat het ze stimuleert om zowel toekomstgericht als risicobewust met hun geld om te gaan.

Elders is deze Infinite Update presenteren wij de reacties van de VO-raad en de PO-Raad op het rapport.

Lees de [Financiële Staat van het Onderwijs](#)

Regeling loonkostenvoordeel gaat 1 januari 2018 in – 8 december 2017

Begin volgende maand gaat de nieuwe regeling loonkostenvoordeel (LKV) in, als onderdeel van de Wet tegemoetkomingen loondomein (Wtl). Het is een jaarlijkse tegemoetkoming voor werkgevers die één of meerdere oudere werknemers (56 jaar en ouder) en/of werknemers met een arbeidsbeperking vanuit een uitkeringssituatie in dienst nemen of houden en/of medewerkers uit de doelgroep van de banenafpraak. Het LKV vervangt de huidige premiekortingen voor arbeidsbeperkte en oudere werknemers. Het loonkostenvoordeel kan oplopen tot maximaal € 6.000 per jaar.

[lees meer](#)

Nieuwe cijfers over het lerarentekort – 28 november 2017

De Tweede Kamer heeft van de bewindslieden van OCW een Kamerbrief over het lerarentekort, alsmede een arbeidsmarktbrief ontvangen. De meest recente ramingen laten zien dat een omvangrijk lerarentekort dreigt, vooral in het primair onderwijs. Het lerarentekort is daarom één van de prioriteiten voor de komende jaren. De nu gepresenteerde omvang van het lerarentekort is gebaseerd op het scenario waarin geen maatregelen worden genomen en de behoefte aan vervanging van zieke leraren is hierin niet meegenomen. In vergelijking tot het beeld van een jaar geleden worden voor het po nog dezelfde tekorten geraamd, maar deze lopen iets langzamer op. In 2022 wordt een tekort verwacht van ruim 4.100 fte (voorheen 4.000 fte in 2020) en in 2027 een tekort van 11.000 (voorheen 10.000 fte in 2025). De ramingen verschillen nog altijd sterk per regio. Ook voor het vo geldt dat de geraamde tekorten enkele jaren opschuiven in de tijd. In 2022 wordt een tekort verwacht van 700 fte (voorheen bijna 800 fte in 2020), oplopend tot een tekort van 1.200 fte in 2027 (voorheen 1.200 fte in 2025). Voor het mbo is een groot deel van de instroom van leraren niet afkomstig van de lerarenopleiding, maar van het bedrijfsleven. Het mbo is een minder gesloten systeem waardoor het moeilijk is om ramingen te maken. Het vorige kabinet heeft het Plan van aanpak Lerarentekort voor het po, vo en mbo opgesteld en medio 2017 zijn extra maatregelen voor het po aangekondigd. Samen met de sociale partners, de lerarenopleidingen, schoolbesturen en gemeenten

3. het behoud van leraren voor het onderwijs,
 4. het activeren van stille reserve,
 5. beloning en verbetering van het carrièreperspectief en
 6. het anders organiseren van onderwijs en stimuleren van innovatieve concepten.
- In de Kamerbrief wordt op een aantal actielijnen een voorzichtige voortuitgang gezien.

[Lees de Kamerbrief en de arbeidsmarktbrief](#)

Bewindslieden: doelstellingen lumpsum financiering zijn gehaald – 7 december 2017

In antwoord op een vraag gesteld tijdens de behandeling van de OCW begroting 2018 in de Tweede Kamer hebben de bewindslieden van OCW gesteld dat de doelstellingen van de lumpsum financiering zijn behaald. Lumpsum bekostiging houdt in dat de Nederlandse overheid schoolbesturen vrijheid geeft wat betreft de besteding van overheidsfinanciering. In hun antwoord leggen de bewindslieden uit dat het doel van de lumpsum drieledig is en waarom zij van mening zijn dat deze doelstellingen zijn behaald.

1. Resultaatgerichte allocatie

Lumpsum geeft de instellingen ruimte voor sturing op resultaten en opbrengsten. Het onderwijs heeft de ruimte autonoom keuzes te maken over inrichting van het onderwijs en maatschappelijke rol. Op deze wijze sluit het onderwijs beter aan op de specifieke omstandigheden van de school.

2. Beter onderwijs

De OESO concludeert op basis van PISA 2009 dat leerlingen beter presteren in landen waar scholen meer vrijheid hebben wat betreft de inhoud van hun lessen en waar scholen grotere autonomie hebben over de besteding van hun middelen (mits gecombineerd met een goede, openbare verantwoording van hun prestaties). De McKinsey-analyse "How the world's most improved school systems keep getting better (2010)" laat zien dat een beweging naar financiële autonomie past in de set interventies die overheden plegen met hun stelsel. Nederland heeft deze stap al gezet, getuige de goede positie op internationale ranglijsten. Stelsels die de stap van 'good' naar 'great' weten te maken, zetten in op het versterken van de eigen besluitvorming binnen instellingen: die moeten de autonomie krijgen om op basis van zelfevaluatie en gegevens over hun resultaten hun verbeterproces vorm te geven.

3. Bestedingsvrijheid en transparantie

Instellingen zijn binnen de wettelijke kaders vrij in de besteding van de lumpsum. Daarom zijn er checks en balances in het stelsel aanwezig; transparantie over resultaten, eisen aan professionals en goed toezicht. Schoolbesturen leggen in hun jaarverslagen uit waaraan ze hun geld uitgeven.

Lees pagina 23 van de [antwoorden op vragen over de OCW-begroting 2018](#).

Bijeenkomsten

Netwerk controllers VO

Dit netwerk komt ook in 2018 weer drie maal bijeen, op de donderdag 8 februari, 24 mei en 20 september. Het netwerk kent geen doorlopende abonnementen, iedere deelnemer dient zich dus voor de jaargang 2018 opnieuw aan te melden. Meer informatie vindt u op onze [website](#), daar is aanmelden mogelijk.

Netwerk controllers PO

Dit netwerk komt ook in 2018 weer vier maal bijeen, namelijk op de donderdagen 1 februari, 31 mei, 27 september en 15 november 2018. Het netwerk kent geen doorlopende abonnementen, iedere deelnemer dient zich dus voor de jaargang 2018 opnieuw aan te

Bijeenkomst voor leden Ondersteuningsplanraden

Op woensdag 31 januari 2018 (eind middag, begin avond) organiseert CNV Academie in Utrecht een informatie- en netwerkbijeenkomst voor OPR-leden. Zowel leden als niet leden zijn welkom. Infinite Financieel adviseur Rick de Wit verzorgt een presentatie over de vraag wat een OPR kan doen om de financiële gang van zaken in een SWV te monitoren en te beïnvloeden. Daarnaast is er een algemene presentatie over het beoordelen van het Ondersteuningsplan door Hans van Dinteren (CNV).

[lees meer](#)

Voortgezet onderwijs

Reactie VO-raad op De Financiële Staat van het Onderwijs – 5 december 2017

Scholen voor voortgezet onderwijs hebben meer dan de 65 miljoen euro die zij eind 2013 ontvingen voor het behouden en aannemen van leraren, ingezet voor personeel. De sector wist daarmee 3.300 fte personeel extra aan te nemen en in dienst te houden. De VO-raad benadrukt dat dit blijkt uit de Financiële Staat van het Onderwijs 2016 van de Inspectie van het Onderwijs.

De sectororganisatie wijst erop dat lange tijd in twijfel werd getrokken of het extra geld voor leraren wel goed terecht was gekomen, omdat critici vermoedden dat het aan andere zaken was besteed of was opgepot. De analyse van de inspectie toont volgens de VO-raad aan dat het geld wel degelijk goed besteed is, namelijk aan extra leraren.

Lees de reactie van de VO-raad op De Staat van het Onderwijs 2016

Lees de [Financiële Staat van het Onderwijs](#)

[lees meer](#)

VO in Actie biedt manifest aan - 28 november 2017

De lerarengroep VO in Actie heeft een manifest opgesteld. Het manifest staat in het teken van verlaging van de werkdruk in het voortgezet onderwijs. Het is overhandigd aan de Vaste Kamercommissie OCW. Het manifest pleit voor maximaal 20 uur lesgeven per week in plaats van 25 uur. Hierdoor ontstaat er onder meer meer tijd voor het voorbereiden van de lessen.

[bekijk het manifest](#)

Binnenkort meer duidelijkheid over Praktijkonderwijs – 7 december 2017

Binnenkort wordt duidelijk of de landelijke toelatingscriteria voor het praktijkonderwijs blijven bestaan. Dit blijkt uit de beantwoording van minister Slob van één van de vragen gesteld tijdens de behandeling van de OCW begroting in de Tweede Kamer. In zijn antwoord gaat Slob in op de doelgroep van het praktijkonderwijs, die volgens hem nu anders is dan bij de invoering van deze vorm van onderwijs. 'Het grootste deel van de leerlingen wordt nog altijd toegeleid naar de arbeidsmarkt, maar ruim 40 procent stroomt door naar een vervolgopleiding in het mbo en behaalt daar een diploma.'

Lees pagina 14 van de [beantwoording van de minister](#).

Bekostiging Materiële Instandhouding VO 2018 - 13 december 2017

Na de gebruikelijke 'voorhang' bij de Tweede Kamer is de bijstelling van de materiële bekostiging definitief. Voor 2017 krijgen de VO scholen er met terugwerkende kracht 1,47 % bij, ook voor de leermiddelen. Dat bedrag wordt € 311, 39. De verhoogde bedragen gelden ook voor 2018. Het materiële deel van de regionale ondersteuning is ongewijzigd en

Primair onderwijs

Reactie PO-Raad op De Financiële Staat van het Onderwijs – 30 november 2017

Evenals de VO-raad benadrukt de PO-Raad in haar reactie op het rapport dat het geld dat de sector sinds eind 2013 jaarlijks ontvangt (345 miljoen) om onder meer werkgelegenheid in het primair onderwijs te behouden goed is besteed. In haar reactie gaat de PO-Raad vervolgens vooral in op de vraag hoe het komt dat jaarlijks ruim 99%, maar geen 100% van de ontvangen bekostiging wordt uitgegeven. De Raad noemt hiervoor drie redenen. Voor schoolbesturen is het bij de start van een jaar (het boekjaar loopt van januari tot en met december en dus niet synchroon met een schooljaar) niet duidelijk is hoeveel geld zij te besteden hebben. Zo wordt de personele bekostiging pas na afloop van het schooljaar geïndexeerd. Daar komt bij dat het interne toezicht schoolbesturen vaak niet toestaat negatief te begroten, anticiperend op geld dat mogelijk gedurende het jaar komt. Een schoolbestuur geeft dus vrijwel nooit meer uit dan het binnenkrijgt. Mogelijk speelt ook mee dat schoolbesturen voorzichtig zijn met het doen van uitgaven omdat de totale bekostiging tekortschiet, zoals de PO-Raad al langer aankaart. Hiermee weerspreekt de PO-Raad twee conclusies van de bewindspersonen, die schrijven dat 'schoolbesturen geen specifieke belemmeringen ervaren bij het inzetten van de reserves', en dat 'ze niet altijd rekening houden met loon- en prijsbijstellingen'.

Lees de [Financiële Staat van het Onderwijs](#)

Lees de [volledige reactie van de PO-Raad](#).

PO-Raad blijft aandringen op parlementair onderzoek bekostiging – 4 december 2017

In het Financiële Dagblad heeft voorzitter Rinda den Besten van de PO-Raad opnieuw aangedrongen op een parlementair onderzoek naar de bekostiging van het primair onderwijs. Zij zegt in deze krant dat een parlementair onderzoek een einde kan maken aan de welles-nietesdiscussie tussen de scholen die vinden dat ze te weinig geld krijgen en de regering die stelt voldoende geld te geven.

Lees het [eerdere bericht van de PO-Raad](#) over het gewenste onderzoek.

Subsidie regionale pilots lerarentekort - 28 november 2017

Het Arbeidsmarktplatform PO ondersteunt schoolbesturen en pabo's ook in het schooljaar 2018-2019 bij regionale pilots om het lerarentekort aan te pakken. De pilots richten zich op vernieuwende aanpakken van het tekort. Aanvragen kunnen tot en met 15 april 2018 worden ingediend.

[lees meer](#)

Extra geld voor voorschoolse educatie komt een jaar eerder – 24 november 2017

Het kabinet gaat komend jaar al extra geld investeren in de voorschoolse educatie. In het regeerakkoord staat dat extra geld voor de voorschool in 2019 beschikbaar komt, maar dat wordt dus 2018. In het Regeerakkoord is afgesproken dat kinderen met het risico op een achterstand vanaf 2019 geen 10 uur voorschoolse educatie per week krijgen, maar 16 uur. Daarmee moet zoveel mogelijk worden voorkomen dat kinderen met een achterstand aan de basisschool beginnen. Gemeenten bepalen zelf welke kinderen ze extra ondersteunen, maar het gaat vooral om kinderen van ouders met een laag opleidingsniveau. Het kabinet heeft met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten besproken dat in 2018 al een investering van 40 miljoen euro wordt gedaan. In 2019 loopt dat op tot 130 miljoen extra en vanaf 2020 gaat het om structureel 170 miljoen euro. Het totale budget stijgt hiermee naar 486 miljoen euro per jaar.

Met de nieuwe afspraak voor 2018 wordt voorkomen dat gemeenten pedagogisch medewerkers in de kinderopvang volgend jaar moeten ontslaan, terwijl zij in 2019 weer nodig zijn.

[lees meer](#)

Steeds meer basisschoolleerlingen krijgen particuliere bijles. Dit meldt de NOS. Populair zijn de bijlessen rekenen en begrijpend lezen. En rond de Citotoets zijn er trainingen om de scholieren daarvoor klaar te stomen. De bijlessen kosten al gauw € 120 per maand. Hierdoor ontstaat er kans op ongelijkheid, omdat niet alle ouders dit kunnen betalen. Er worden meerdere verklaringen gegeven voor de toename van de bijlessen. Zowel grote klassen worden als oorzaak genoemd, als een toenemende prestatiedruk van de ouders.

Eerder dit jaar schreven de toenmalige bewindslieden Bussemaker en Dekker dat bijles op zich prima is, mits de kwaliteit van het onderwijs op orde is. 'Privéonderwijs mag geen gevolg zijn van tekortschietend regulier onderwijs. Dit neemt niet weg dat ouders de vrijheid hebben om ervoor te kiezen buitenschoolse begeleiding in te schakelen, wanneer zij dit zinvol achten', aldus Bussemaker en Dekker.

Bekijk de twee berichten van de NOS:

- [kinderen op bijles](#)

- [kinderen op bijles II](#)

Lees [de brief](#) van de voormalige bewindslieden Bussemaker en Dekker

Planning wetwijziging ketenbepaling Wwz voor po – 7 december 2017

In het Regeerakkoord is afgesproken dat in het primair onderwijs tijdelijke contracten voor invalkrachten voor vervanging wegens ziekte, uitgezonderd zijn van de ketenbepaling. Voor deze afspraak moet de wet worden gewijzigd. Totdat de wetwijziging van kracht is, kan het primair onderwijs gebruik maken van een regeling van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de "regeling ketenbepaling bijzondere functies". Die regeling staat afwijking toe van de ketenbepaling in de maanden januari tot en met maart voor ten hoogste 14 kalenderdagen, bij vervanging wegens onvoorzien ziekteverzuim. Om van deze regeling gebruik te maken is een afspraak tussen sociale partners nodig. Voor 2018 is deze afspraak al gemaakt. Zo nodig kan dat in de jaren daarna eveneens gebeuren als de wetwijziging onverhoopt nog niet is gerealiseerd.

Lees op pagina 6 van de [beantwoording van de Kamervragen](#).

Samenwerkingsverbanden passend onderwijs

Monitoring en verantwoording door samenwerkingsverbanden passend onderwijs – 2 november 2017

Aanpassing in jaarrekening en bestuursverslag samenwerkingsverbanden – 1 december 2017

Samenwerkingsverbanden en accountants zijn per brief geïnformeerd over een belangrijke aanpassing in de jaarrekening en het bestuursverslag. Aanleiding voor de wijziging is dat er sinds de invoering van passend onderwijs een maatschappelijke en politieke wens ligt om de middelen voor extra ondersteuning aan leerlingen beter te verantwoorden en daardoor de transparantie over de besteding te vergroten. Bovendien ontstaat er meer uniformiteit in de verantwoording en gaat deze beter aan sluiten bij de interne verantwoordingssystematiek binnen de samenwerkingsverbanden.

De belangrijkste voorgenomen wijzigingen zijn:

1. De budgetten voor (v)so, lwoo, en pro die het samenwerkingsverband ontvangt en de verplichte afdrachten voor deze schoolsoorten die door DUO rechtstreeks aan de scholen worden uitbetaald, uit het budget van het samenwerkingsverband, dienen ook als baten en als lasten in de jaarrekening van de samenwerkingsverbanden verantwoord te worden.
2. De generieke doorbetalingen van de samenwerkingsverbanden aan de schoolbesturen worden niet meer als negatieve baten onder de inkomensoverdrachten gepresenteerd, maar worden als lasten gepresenteerd.

Het principe achter de wijzigingen is dat de volledige normbekostiging onder de beleidsmatige sturing van het samenwerkingsverband valt en daarom in zijn totaliteit in de jaarrekening verantwoord moet worden.

Het gevolg van deze wijzigingen is dat zowel de baten als de lasten een grote stijging zullen laten zien. Dit heeft weer (aanzienlijke) gevolgen voor de kengetallen zoals rentabiliteit

- Volsta bij het onderdeel huisvestingsbeleid (voor veel samenwerkingsverband vrijwel niet relevant) met een verwijzing naar elders binnen het bestuursverslag.
- Neem met betrekking tot het aantal leerlingen een extra toelichting op. In de taxonomie (en XBRL) wordt alleen het totaal aan leerlingen gevraagd. Voor samenwerkingsverbanden is juist de onderverdeling naar sbo, so, dan wel vso, lwoo en pro met name relevant, mede in relatie tot het totaal aantal leerlingen. Geadviseerd wordt deze onderverdeling in het toelichtingsveld op te nemen.

Als bijlage bevat de brief een notitie met uitgangspunten en richtlijnen voor de monitoring en verantwoorden binnen en door samenwerkingverbanden passend onderwijs. We bespraken deze notitie al in de vorige editie van Infinite Update.

Lees de notitie over monitoren en verantwoorden:

[Link naar ons bericht in de vorige Update](#)

[Lees de brief](#)

De Financiële Staat van het onderwijs 2016 – samenwerkingsverbanden

De samenwerkingsverbanden passend onderwijs worden in het rapport reeds in het voorwoord genoemd. Waar gesteld wordt dat veel jaarverslagen nog ruimte voor verbetering kennen, daar waar het gaat over afwegingen en keuzes in besteding van de middelen, worden expliciet de samenwerkingsverbanden genoemd. Zij kunnen zich met name verbeteren op dit punt. Gesteld wordt de interne toezichthouder dit sterker kunnen stimuleren.

Lees de [Financiële Staat van het Onderwijs](#)

Bijeenkomst voor leden Ondersteuningsplanraden

Op woensdag 31 januari 2018 (eind middag, begin avond) organiseert CNV Academie in Utrecht een informatie- en netwerkbijeenkomst voor OPR-leden. Zowel leden als niet leden zijn welkom. Infinite Financieel adviseur Rick de Wit verzorgt een presentatie over de vraag wat een OPR kan doen om de financiële gang van zaken in een SWV te monitoren en te beïnvloeden. Daarnaast is er een algemene presentatie over het beoordelen van Hans van Dinteren (CNV) het Ondersteuningsplan.

[lees meer](#)

U ontvangt deze mail omdat u zich heeft ingeschreven via onze website.

[Inschrijven](#) op deze mailing.
[Schrijf](#) <<Email Address>> uit voor deze mailing.

[Stuur](#) deze e-mail door.
[Wijzig uw profiel.](#)

[Disclaimer](#)

Ons adres is:
Infinite Financieel B.V.
Savannahweg 17 Utrecht,
3542 AW Netherlands

Copyright (C) 2017 Infinite Financieel B.V.

The MailChimp logo is displayed in a white, cursive font within a grey rounded rectangular box.